

■ Ako Vaše dete samostalno organizuje zabavu ili žurku, pomognite mu sa jasnim pravilima!

- Pomozite Vašem detetu prilikom izrade pismenih pozivnica (mesto, vreme, trajanje, spisak gostiju, telefonski brojevi).
- Preuzmite odgovornost i potreban nadzor.
- Zabranite točenje alkohola (i alkopop-pića!).
- Jasno naglasite, da pušenje nije poželjno, te da su droge zabranjene.
- U Vašem odsustvu ne dopustite održavanje žurke u Vašem domu bez prethodnog dogovora.
- Od Vaše dece zahtevajte dogovor sa komšijama (galama).
- Naložite, da spremanje mora biti unapred organizovano.
- Uoči školskih i radnih dana ne dozvolite održavanje zabave, koja traje duže od 20, odnosno 22 časova naveče.

Preporuka vremena za vraćanje

Dob deteta	7 do 10 godina	do 14 godina	do 16 godina
Nedelja do četvrtka u razdoblju održavanja nastave	18 časova	20 časova	22 časova
Petak / Subota i za vreme raspusta	19/20 časova	22 časova	24 časova

Zimi preporučujemo, da gore navedene rokove pomaknete za jedan čas prema napred. Mlađa deca bi trebala otići kući, kada padne mrak.

■ Na sledeća pitanja bi Vaše dete trebalo biti u stanju samostalno odgovoriti ...

... kada uveče još izlazi

- Kuda?
- Sa kime?
- Kako, sa čime?
- Kada ćeš biti ponovo kod kuće?

... kada odlazi na žurku ili neku drugu priredbu

- Ko organizuje priredbu?
- Gde se priredba održava?
- Za koga je predviđena priredba? (Starosna grupa)
- Koje odraslo lice nosi odgovornost? (Broj telefona)
- Koliko dugo traje priredba? (Obavezno vreme vraćanja)
- Kako je organizovan povratak kući?

■ Spavanje

Uzmite u obzir, da deca do uzrasta od 10 godina svakodnevno prosečno trebaju 10 časova sna, a omladinci od ca. 14 godina 8 časova.

■ Ophođenje sa alkoholom i drogama

- Vi kao roditelji trebate sa Vašim sinom / Vašom ćerkom da porazgovarate o konzumu alkohola i opojnih sredstava.
- Principijelno je davanje alkohola licima mlađima od 16 godina zabranjeno.
- Pojačajte razumevanje Vaše dece, da je nepušenje «cool» i jeftino.

SAVETNIK ZA RODITELJE

Izdavač

Roditeljska radna grupa
Školska direkcija Brig-Glis

Savetnik za roditelje možete da pozovete u Internetu na adresi www.brigga.ch

■ Koja prava i koje obaveze imaju roditelji u odnosu na svoju decu?

U članku 296 zbirke švajcarskih civilnih zakona (Schweizerisches Zivilgesetzbuch – ZGB) je napisano, da maloletna deca (mlađa od 18 godina) stoje pod roditeljskom brigom. Roditeljska briga obuhvaća zakonsku obavezu i zakonsko pravo roditelja, da u ime maloletnog deteta donosi potrebne odluke, da vaspita dete i da ga zastupa, da upravlja finansijskim sredstvima deteta i da odredi mesto boravka deteta.

Prava i obaveze roditelja u okviru vaspitanja su između ostalog određena kako sledi: Roditelji sa ciljem dobrobiti deteta vode njegovu negu i vaspitanje, te u ime deteta donose potrebne odluke. Dete je dužno da sluša roditelje; roditelji detetu dopuštaju slobodu oblikovanja sopstvenog života u skladu sa njegovim uzrastom i stupnjem zrelosti, a u važnim pitanjima roditelji po mogućnosti uvažavaju mišljenje deteta (član 302 zbirke građanskih zakona, stav 1 i 2),

U tom smislu Vam zahvaljujemo, dragi roditelji, jer preuzimate odgovornost za svoju decu i u cilju dobrobiti Vaše familije i društva odgovorno ophodite sa Vašim pravima i Vašim obavezama.

■ Džeparac

Smernice

Džeparac je dobrovoljno, u današnje vreme od strane većine roditelja prihvaćeno davanje. Visina džeparca ovisi o mogućnostima i navikama familije. Roditelji i deca zajednički dogovaraju, u koje će se svrhe džeparac koristiti.

Pravila

- Redovno plaćajte džeparac sami po sebi
- Tačno odredite, za čega džeparac mora biti dovoljan
- Ne zahtevajte pravdanje svakog izdatka
- Ne koristite džeparac kao sredstvo pritiska ili vaspitanja
- Ne čepite rupe i ne odobravajte kredite

Preporuka Džeparac

Dob deteta	Franaka nedeljno
1. Razred	1.00 do 1.50
2. Razred	1.50 do 2.00
3. Razred	2.00 do 2.50
4. Razred	2.50 do 3.00
Dob deteta	Franaka nedeljno
5./6. Razred	15.00 do 25.00
7./8. Razred	25.00 do 35.00
9./10. Razred	35.00 do 50.00

Preporuka radne zajednice švajcarskih savetovališta u vezi budžeta (ASB)

Kontakt

Imate pitanja?
Trebate dodatne informacije?

Centar za razvoj i terapiju
dece i omladine (ZET)

☎ 027 922 38 65

Ispostava za rad sa omladinom
BRIGLINA

☎ 027 924 40 74

Vališka liga protiv
ovisnosti (LVT)

☎ 027 923 25 72

Savetovalište za izbor zanimanja

☎ 027 922 48 80

Gradska policija Brig-Glis

☎ 027 922 41 60

Školska direkcija Brig-Glis

☎ 027 922 42 30